

PO KATOLIŠKEM SVETU

Sv. Oče neodjenljiv. Dne 1. julija je papeški nuncij pri Kvirinalu izročil italijanskemu zunanjemu ministru Grandiju odgovor rimske Stolice na spomenico italijanske vlade. Sv. Oče v tem odgovoru odločno zahteva, naj italijanska vlada najpoprej ukine prepoved katoliških organizacij, vrne vse zaplenjene arhive ter povrne škodo, ki je nastala pri proticerkvenih demonstracijah. Tu ne gre za kakšno osebno zadoščenje papežu, marveč za načela. Ako italijanska vlada obdolžuje katoliške organizacije protidržavnega delovanja, mora to dokazati z dokumenti, ki so baje v njeni posesti in na katere se sklicuje v svojem odloku ob razpustu katoliških organizacij. Kar se tiče protesta italijanske vlade radi poslanice jugoslovanskih škofov, poudarja sv. Stolica, da ona za to ne more prevzeti nobene odgovornosti. Italijanska vlada je po lateranski pogodbi obvezana skrbeti za zaščito cerkve na italijanskih tleh. Jugoslovanski škofje so samo protestirali proti kršitvi teh določb. Vatikansko glasilo »Osservatore Romano«, ki je objavil odgovor sv. Stolice italijanski vladi, pri tej priliki poroča o tem, kako so vsi italijanski škofje o priliki praznika sv. apostolov Petra in Pavla poslali sv. Očetu udanostne izjave, v katerih protestirajo zoper razpust katoliške akcije. Ta akcija ni nobena politična ali strankarska akcija, marveč je apostolat vere in ljubezni. Kjer Cerkev te akcije vršiti ne sme, tam je brez vsake svobode. Za svojo svobodo in za svoje pravice pa se Cerkev vedno mora boriti, zlasti za pravico katoliške vzgoje katoliške mladine.

Razmere v Litvi. Spor med državo, odnosno sedanjo vlado in katoliško Cerkvijo traja z nezmanjšano silo naprej. Papeški nuncij je na zahtevo vlade zapustil Litvo. Katoliško ljudstvo, njemu na čelu škofje in duhovniki, pa odločno brani pravice Cerkve. Zbira se na evharističnih zborih, ki jih je letos že bilo 4 in jih bo še več. Na teh zborovanjih svečano izpoveda svojo vero v Kristusa, pričujočega med nami v zakramentu sv. Rešnjega Telesa, in v Kristusove resnice. Izjavlja tudi svojo otroško vdanost sv. Očetu, s katerim hoče neustrašeno vztrajati na braniku sv. Cerkve. Udeležba na teh shodih je velikanska, navadno se na njih zbere 20 do 30.000 ljudi. Ljudstvo se zaveda velike važnosti verske vzgoje katoliške mladine in zato je na vseh teh zborovanjih odločno zahtevalo, da se mora mladina vzgojevati v duhu Cerkve. In ravno to je tista točka, okoli katere se suče spor med državo in Cerkvijo. Vlada smatra mladino za državno lastnino, ki jo hoče vzgojiti po svoji volji, ali boljše nečeno po svoji samovolji. Cerkve in katoliško ljudstvo pa tega dovoljiti ne more in tudi nikdar dovoljilo ne bo. Sedanja liberalno-framasonska vlada hoče vzeti Cerkvi ves vpliv na mladino izven cerkve. Pa tu-

Majdica že zna to.

Mala Majdica gre posebno rada sama nakupovati. Nedavno ji je hotel dati trgovec mesto Schichtovega Radiona nekaj bajé „prav tako dobrega“. Ali Majdica s tem ni zadovoljna, ker se ona že spozna v tej stvari. „Jaz in moja mamica jemljeva samo Schichtov Radion; nekaj boljšega sploh ne more biti“, odvrne ona trgovcu in vse žene v trgovini ji smehljajoč pritrldijo.

**SCHICHTOV
RADION
PERE SAM
IN VARUJE PERILO
ZAJAMČENO BREZ KLORA**

di iz šole je Cerkev že skoro popolnoma izrinila država. Kar dajejo duhovniki mladini verskega pouka, se to navadno vrši po cerkvah in zakristijah. Tisti duhovniki in svetnjaki, ki nastopajo izven cerkve za neoddatne pravice Cerkve, se preganjajo z denarnimi globami in zapornimi kaznimi. Ni pa nobenega dvoma, kdo bo naposled zmagal v tem sporu.

Na spovednih potih v Južni Afriki. Neki misijonar, doma s Stajerskega, je te dni poslal v domači kraj pismo, v katerem poroča o razmerah, ki vladajo v Južni Afriki. Iz pisma posnamemo tole: »Nekega dne sem jezdil na tri ure oddaljeno zunanjo postajo, da bi daroval sv. mašo. Ko sem prijezdil na cilj, so mi sporočili, da je tamkaj težko bolna stara katoliška zamorka, ki želi duhovnika. Po končani sv. daritvi sem se podal z Najsvetejšim na pot. Skrajša sem bil uverjen, da bom kmalu pri bolnici, a sem se zelo uračunal. Pot je peljala preko hribov in dolin in šele po večurni ježi sem dospel na cilj. Predvsem sem moral paziti, da sem se zmotal skozi vrata, katera bi bila komaj dovolj prostorna za šestletnega otroka in ne za odraslega moža. Ko sem bil v kolibi, sem se moral najprej nekoliko navaditi na temo. V cerkvenih predpisih stoji črno na belem, naj postavi spovednik Najsvetejše po prihodu k bolniku na snažno pogrnjeno mizo. Pri zamorcih je pa miza sploh neznana. Tu in tam je najti kak zaboj. V kolibi bolne zamorke sem iskal zaman mizi slično pohištvo. Ni mi preostalo drugega, kakor da sem privlekel iz kota slamnjačo, jo razgrnil po tleh in sem postavil na njo Najsvetejše. Levo in desno sem prižgal po eno svečico in zadaj sem postavil križ, ker sem vse prinesel seboj. Radi tega nimá misijonar nikdar preveč in prevelikih žepov, ako odjezdi na misijonsko potovanje. Vsikdar je treba vzeti seboj polovico cerkvene opreme. Bolnica je ležala na tleh, vsa pokrita s capjem, ki ni okusilo najbrž nikdar vode. Ko me je prepoznala, je kazala veliko veselje. Pripravil sem umirajočo na zadnjo spoved in na zadnje obhajilo, katerega je sprejela z največjo pobožnostjo.«

Odkritje novih kavčuk rastlin.

Med industrijskimi sirovinami manjka Rusiji predvsem gumi. Baš razglašajo iz Moskve, da se je posrečilo najti nadomestilo za kavčuk v toliki in tako bogati meri, da sovjetski gospodarski krogi ne bodo več navezani na uvoz kavčuka iz tujine. Gre namreč za možnost, pridobivati kavčuku podobno maso iz gotovih rastlin, ki uspevajo v kirgiški stepi.

»Kendyr« imenujejo Kirgizi rastlino, ki pokriva velike planjave med rekama Amur-Darja in Syr-Darja v pokrajinah preko Kaspiškega morja. Rastlina je strupena in velja pri pastirskih kirgiških plemenih za največjo nadlogo, ki ogroža edino bogastvo Kirgizov — živinorejo. Kirgizi so že skušali na vse mogoče načine, da bi jo bili iztrebili, a so bili vsi tozadevni poskusi zaman, zelišče se je vedno bolj širilo.

V poletju leta 1927 je prebil ruski rastlinar in profesor Pavlov svoj dopust v pokrajini Kirgizov. Domačini so ga opozorili na zgoraj omenjeno škodljivo in on je raziskal njen strupeni sok. Poskusi so pokazali, da vsebuje sok kendyr-rastline zelo veliko kavčuka. Odkritje profesorja Pavlova je dovedlo do novih preizkušanj, ki so zaključek prve potrdile v polni meri.

Sovjeti so prepovedali, da bi Kirgizi pokončevali kendyr-rastlino, ker jo bodo izrabili za pridobivanje kavčuka.

Eno leto pozneje so odkrili v Kasakstanu, kakor se imenuje pod sovjeti danes kirgiška pokrajina, še drugo kavčuk vsebujočo rastlino, ki se imenuje: hondrilla.

Nato so opremili ekspedicije, ki bi naj raziskale kirgiško deželo glede na rastlinsko bogastvo. Zaključki raziskovanj so se kmalu pokazali. Koncem leta 1930 so naleteli v onem delu Kirgizije, ki meji na Mongolijo in na Pamirplanoto, na divje rastečo travo, katero nazivajo domačini »tau-sagyz«. V nasprotju s kendyr-rastlino tau-sagyz ni strupena. Kemična preiskava stebela je pokazala 42% čistega kavčuka in to v taki kvaliteti, da prekaša braziljansko. Sovjetska gumi-družba je dobila nalogo,

da se mora podati takoj na delo. Upajo, da bodo razpolagali še to jesen z nad 13.000 hektarji tau-sagyz plantaž v vzhodni Kirgiziji. Pokrajina je petkrat toliko kakor Francija, a prebiva na njej le 6 milijonov ljudi. Preteklo bo le nekaj let in bo Kirgizija na celem svetu največja kavčuk zakladnica.

*

Nova maša. V nedeljo 12. julija bo pel prvo sv. mašo v baziliki Matere milosti v Mariboru preč. g. Farič, p. Kasijan iz Zrkovc, župniija Hoče. Slovesnost se začne četrta na deset. K lepi slavnosti se verniki od blizu in daleč vabijo.

Nov doktor bogoslovja. V čast doktorja bogoslovja je bil povzdignjen na vseučilišču v Zagrebu g. kaplan in katehet pri Sv. Magdaleni v Mariboru Josip Meško. Delavnemu gospodu čestita »Slovenski Gospodar«.

30 letni mašniški jubilej je slavil te dni priljubljeni ter vsestransko delavni g. Ivan Hornböck, župnik v Mežici v Mežiški dolini. Zaslužnemu jubilaru kliče tudi »Slovenski Gospodar«: Na mnoga leta v zdravju!

Tridesetletnica mašniškega posvečenja. Dne 2. julija so slavili v Celju 30 letnico mašniškega posvečenja ti-le lavantinski duhovniki: Bosina Janez, Jager Avguštin, dr. Kociper Janez, Kosi Jakob, prelat dr. Slavič Matija, Spindler Franc, Pučnik Anton, Ravter Jakob, Stergar Anton, Štuhec Franc in Vračko Evald, dva gospoda, Goričan Janez in Zajc Janez pa sta bila zadržana.

Kako zgleda pravičnost koroških Nemcev v resnični luči? Na gimnaziji v Celovcu je bila poprej za slovenske dijake slovenščina obvezen predmet. Z novim zakonom o srednjih šolah od 2. avgusta 1927 pa se je odpravila slovenščina kot obvezen predmet in obstoja le še kot prost predmet. — Pač pa je bil 4. julija otvorjen na celovski gimnaziji mešani nemški in mažarski tečaj, katerega bo vodil vseučiliščni profesor iz Budimpešte. Koroškimi nemškutarjem je bolj pri srcu madžarsčina nego slovenščina!

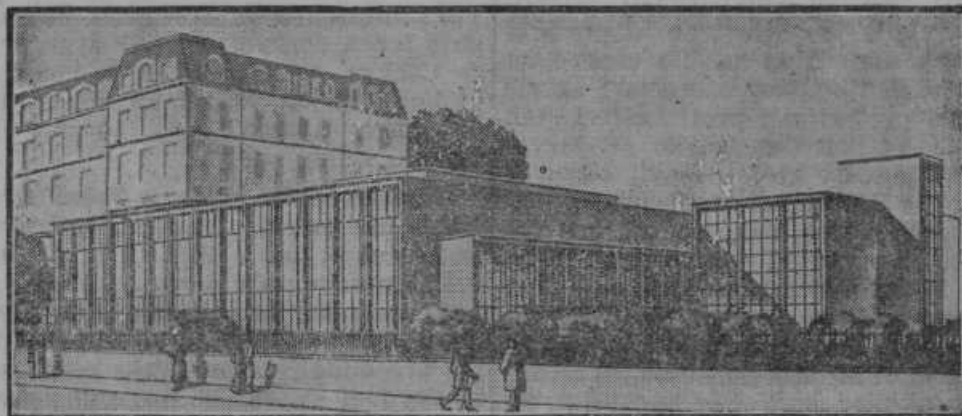
Vlom. V Karničnikovo trgovino na mariborskem Glavnem trgu so vlomili svedrovci skozi izložbeno okno in odnesli raznega blaga za več tisoč Din.

Smrtna nesreča. Matija Bezjak, posestnikov sin iz Frama, si je sposodil motorno kolo in povabil na sedež zadaj tudi 50 letnega posestnika Ivana Blatnika iz Slivnice pri Mariboru. Pri Slivnici je zavil Bezjak preveč na desno in motorno kolo je zadelo ob telefonski drog. Blatnika je vrgel sunek ob drog in je obležal nezavesten s preklačno lobanjo, Bezjak je dobil le lažje praske. Smrtno nevarno ranjenega so prepeljali v mariborsko bolnico, kjer je izdahnul že po par urah.

Izsledena tatvina blaga. Trgovcu g. Škofu v Št. Lenartu pri Slovenjgradcu

Boj za Hooverjev predlog. Amerikanski finančni minister Mellon se posvetuje s francoskimi politiki. Na sliki vidimo od leve na desno: Briand, francoski zunanji minister — amerikanski poslanik v Parizu Edge — francoski ministrski predsednik Laval in finančni minister Združenih držav Mellon.

Palača za mednarodna razorožitvena posvetovanja v Ženevi, ki bodo pričela spomladi 1932. Na sliki vidimo pričetek stavbe.

Igralna palača v Monte Carlo v republiki Monako ob južno-francoskem morskem obrežju. Igralnica, ki je rodila že toliko zla, obhaja 70letnico in plačuje državi letno od čistega dobička 4 milijone frankov.

je odnesel krojač Artur Galuf blaga za 25.000 Din. Ukradeno blago so našli orožniki shranjenega pri nekem posestniku in ga pripeljali nazaj na vozu pravemu lastniku.

60 letnica gasilskega društva. Gasilno društvo v Ljutomeru je slavilo zadnjo nedeljo 60 letnico. Ustanovni občni zbor društva se je vršil 15. junija 1871. Na 6 let robije radi uboja. Dne 27. 4